

VALIOASUN RAHASTO

Suomalainen identiteetti syntyy kulttuurista

Rahaston on perustanut vaatetusliike Valioasu Oy keväällä 1964, ja se on ensimmäinen Etelä-Savon maakuntarahaston nimikkorahasto. Reino ja Marja Lemmetyn (o.s. Halonen) lahjoitukseen perustuvan rahaston tarkoitus on yleinen. Se edistää henkistä ja aineellista viljelyä maakuntarahaston toimialueella. Lahjoittajien tahto on, että apurahat on suunnattava nuorille.

Kauppaneuvos Reino Lemmetty (1921-2004) kasvatti 1946 ostamastaan Mikkelin Kansanpuku Oy:stä valtakunnallisen, satoja ihmisiä työllistäneen Valioasu-vaatetusketjun.

Muolaassa 1921 syntynyt Reino Lemmetty muutti Karjalan evakkona Mikkeliin vanhempiensa mukana Viipurista. Hän kotiutui paikkakunnalle nopeasti koulunkäynnin ja jääpalloharrastuksen myötä. Lemmetty oli 1940-luvun lopussa ja 1950-luvun alussa Mikkelin Palloilijoiden jääpallojoukkueen parhaita maalintekijöitä.

Lemmetty opiskeli ylioppilastutkinnon jälkeen Helsingin yliopiston lainopillisessa tiedekunnassa 1944-1946. Hän avioitui Marja Halosen kanssa, joka omisti yhdessä veljensä kanssa 1941 perustetun Mikkelin Kansanpuku Oy:n. Puolisot lunastivat liikkeen itselleen.

Vaikka Reino Lemmetty toimi yhtiön toimitusjohtajana ja hallituksen puheenjohtajana, puolisot toimivat työelämässä tasavertaisena aisaparina.

Kansanpuvun toiminnan jatkajaksi perustettiin 1951 Valioasu Oy, jonka toiminta vähitellen laajeni Mikkelistä muuhun maahan. Yhtiöllä oli oma maahantuonti ja sen ompelemossa valmistettiin naisten turkkeja, päällysvaatteita ja leninkejä myös ateljeetyönä.

SOK osti 1989 Valioasun osakekannan Lemmetyn perheeltä. Tuolloin yhtiöllä oli Mikkelin lisäksi myymälät Helsingissä, Tampereella, Turussa, Kuopiossa, Kouvolassa, Seinä-

Reino ja Marja Lemmetty. Kuva: Antero Lemmetyn arkisto

joella ja Jyväskylässä. Valioasu Oy lakkautettiin 1990.

Valioasun myymisen jälkeen Lemmettyjen eläkepäivät kuluivat puutarhanhoidon parissa sekä muuttaman kuukauden vuodesta Espanjan lämmössä.

Reino Lemmetyn elämänarvoja olivat työ, ahkeruus ja hyvinvoinnin ja koulutuksen edistäminen Etelä-Savon maakunnassa. Hän halusi vahvistaa suomalaista identiteettiä edistämällä suomalaista kulttuuria.

Arvojaan hän toteutti toimimalla erilaisten elinkeinoelämän yhteisöjen hallintoelimissä. Hän osallistui Mikkelin kunnalliselämään kaupunginvaltuuston ja -hallituksen sekä erilaisten lautakuntien jäsenenä. Entisenä jääpalloilijana Lemmetty edisti myös urheilun asiaa Mikkelin Palloilijat ry:n johtokunnassa sekä Suomen Palloliitossa. Kauppaneuvos Lemmetystä tuli 1971.

(JuJ)

Etelä-Savon rahasto perustettiin 1961, ja se on yksi Suomen Kulttuurirahaston seitsemästoista maakuntarahastosta. Rahasto tukee apurahoin Etelä-Savossa tehtävää tai maakuntaan kohdistuvaa tutkimusta, taiteellista työtä sekä maakunnallisesti merkittäviä kulttuuri- ja kehittämishankkeita. Lisäksi rahasto jakaa palkintoja ja järjestää omaa kulttuuritoimintaa. Lisätietoa www.skr.fi/es.